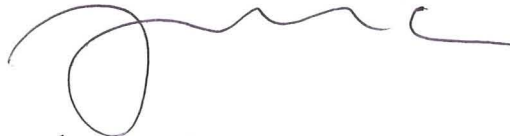

POROČILO O PRESKUSU ŠT.: U2012-013

Naročnik: HPG Brežiče d.o.o., Gornji Lenart 28a, 8250 Brežice
Št. vzorca iz zapisnika: 10141007
Opis vzorca: 2 rastlini *Buxus sempervirens* L.
Datum prejema vzorca: 25.9.2012 ob 12:00
Čas izvajanja preskusa: od 25.9.2012 do 2.10. 2012
Datum izdaje poročila: 3.10. 2012
Namen testiranja: določitev povzročitelja defoliacije

Metoda	Rezultat	Opomba
LVG SOP/Žuželke in pršice	pušpanova vešča, <i>Cydalima perspectalis</i> (Walker, 1859)	Rastlinojeda žuželka

Analizni izvid opravil:
dr. Maarten de Groot

Tehnično odgovornost prevzema:
prof. dr. Dušan Jurc

DODATEK K ANALIZNEMU IZVIDU ŠT.: U2012-013

1) PODATKI O LOKACIJI IN ČASU POJAVA

V jesenskem zdravstvenem pregledu gozdne drevesnice HPG Brežice d.o.o. 25. septembra 2012 smo zabeležili močno poškodovan navadni pušpan (*Buxus sempervirens* L.). Odgovorna oseba za zdravstveno varstvo drevesnice je prve poškodbe opazila v juliju 2012. Poškodovanih je bilo približno trideset odstotkov od 260 sadik. Intenziteta defoliacije je bila močna, v poškodovanih rastlinah so bili prisotni ekskrementi gosenic neznanega metulja. Fitosanitarni preglednik je odvzel dve rastlini za nadaljnje preiskave in ugotovitev povročitelja poškodb na navadnem pušpanu.

2) REZULTATI, MERITVE

Na vzorcih navadnega pušpana smo zabeležili značilne poškodbe zaradi pušpanove vešče *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) (syn. *Glyphodes perspectalis* (Walker, 1859), *Neoglyphodes perspectalis* (Walker, 1859), *Palpita perspectalis* (Walker, 1859), *Diaphania perspectalis* (Walker, 1859)) (slika 1). Sadiki sta bili popolno obžrti in med vejicami so bili prisotni ekskrementi. V obeh sadikah smo našli 5 bub iz katerih so se izlegli metulji 4.10.2012 (slika 2). Gosenic ali odraslih metuljev nismo našli.

3) KOMENTAR IN PREDLOGI ZA UKREPANJE

Status in biologija

Pušpanova vešča je invazivna tujerodna vrsta iz Azije, ki lahko popolnoma obžre pušpan. Vrsto so uvrstili na EPPO seznam "Alert List" leta 2007, vendar so je iz seznama leta 2011 odstranili, ker se je v Srednji Evropi že močno razširila. V Sloveniji so o pušpanovi vešči že poročali na območju Primorske in Prekmurja v letu 2009 in 2010. Gostiteljske rastline so pušpani (*Buxus* spp.), npr. *Buxus microphylla*, *B. microphylla* var. *insularis*, *B. sempervirens* in *B. sinica*. Vendar na Japonskem poročajo tudi o drugih gostiteljih in sicer *Ilex purpurea*, *Euonymus japonicus* in *Euonymus alata*. Pušpanova vešča ima 2 do 3 generacije na leto. Prezimi kot buba in se razvije v odraslega metulja v naslednjem letu. Pušpanova vešča se na dolge razdalje prenaša s prodajo sadik okrasnih pušpanov.

Predlogi za ukrepanje

Predlagamo, da močno poškodovane pušpane uničite, npr. s sežigom ali pa z zakopom v zemljo. Zdrave in malo poškodovane sadike pušpana bi bilo treba tretirati s pesticidi. V zvezi z učinkovitostjo pesticidov proti pušpanovi vešči ni veliko znanega. Ličinke in bube se nahajajo v notranjosti grmičkov, kar otežuje uporabo pesticidov kot zatiralne metode. Priporočamo uporabo piretroidnih insekticidov, ki vsebujejo deltametrin ali cipermetrin. Alternativno bi lahko uporabili insekticid z diflubenzuronom. Poškodovanost pušpana je treba redno spremljati in ga škropiti z ustreznim insekticidom. Priporočamo, da prodajo sadik pušpana zaustavite za eno leto, dokler ga ne pozdravite. Tako bomo zaustavljali širjenje pušpanove vešče, ki je invazivna in tujerodna vrsta škodljivega organizma v Sloveniji.

4) DOKUMENTACIJA S FOTOGRAFIJAMI:

Slika 1. Poškodovana sadika navadnega pušpana zaradi pušpanove vešče *Cydalima perspectalis* (foto Maarten de Groot)

a.

b.

Slika 2. Odrasla pušpanova veščica, *Cydalima perspectalis* a. hrbtna stran. b. trebušna stran (foto Maarten de Groot)

5) VIRI

Korycinska A., Eyre, D. 2011. Box tree caterpillar *Cydalima perspectalis*, plant pest fact sheet. The Food and Environment Research Agency. United Kingdom. str. 4.

Dodatek k analiznemu izvidu sestavila:

dr. Maarten de Groot in

dr. Nikica Ogris

V vednost:

- HPG Brežiče d.o.o.
- Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
- Gozdarski inspector Danilo Pavlin
- Gozdarska knjižnica,
- arhiv LVG.

Tehnično odgovornost prevzema:

prof. dr. Dušan Jurc